

Sygn. akt II CSK 389/20

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego
Lasy Państwowe Nadleśnictwo B.

przeciwko P. Spółce Akcyjnej w K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 kwietnia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 28 listopada 2019 r., sygn. akt VII Ca (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa -
Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 2700
(dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii

przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwana wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), a w uzasadnieniu tego wniosku wymieniła art. 65 i 5 k.c. oraz art. 227 k.p.c. jako naruszone zaskarżonym orzeczeniem.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z ewidentną i widoczną już na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Powołujący się na tę przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania musi przy tym wykazać nie tylko to, że konkretny przepis prawa został przez sąd oczywiście naruszony, lecz i to, że zarzucane naruszenie spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego rozstrzygnięcia w sprawie.

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z motywami zaskarżonego wyroku nie pozwala stwierdzić, żeby spełniona została przesłanka, na którą powołuje się pozwana. Sformułowane przez nią zarzuty nie uwzględniają bowiem ustaleń przyjętych przez Sądy *meriti* za podstawę rozstrzygnięcia, podczas gdy Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej byłby nimi związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

O zasadach dokonywania wykładni oświadczeń woli Sąd Najwyższy szczegółowo wypowiedział się m.in. w wyroku z 8 października 2004 r., V CK 670/03 (OSNC 2005, nr 9, poz. 162). Zgodnie z art. 65 § 1 k.c., oprócz kontekstu językowego, przy interpretacji oświadczenia woli powinno się brać pod uwagę także okoliczności złożenia oświadczenia woli, czyli tzw. kontekst sytuacyjny, na który składają się w szczególności dotychczasowe doświadczenia stron (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 1975 r., III CRN 160/75, OSPiKA 1977, nr 1, poz. 6). Z art. 65 § 2 k.c. wynika też nakaz kierowania się przy wykładni umowy jej celem (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z 11 września 1997 r., III CZP 39/97, OSNC 1997, nr 12, poz. 191). Nie jest konieczne, aby był to cel uzgodniony przez strony, wystarcza – przez analogię do art. 491 § 2, art. 492 i art. 493 k.c. - cel zamierzony przez jedną stronę, który jest wiadomy drugiej.

Do tych reguł wykładni nawiązał Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie. Sąd ten zaakceptował ustalenie Sądu Rejonowego poczynione na podstawie umów zawartych przez strony, z którego wynika, że pozwana zobowiązana jest do zapłacenia powodowi wynagrodzenia obliczonego corocznie w wysokości odpowiadającej wartości podatków i opłat, ponoszonych przez powoda od części nieruchomości, z której jego korzystanie jest ograniczone w związku z wykonywaniem przez pozwaną uprawnień składających się na służebność przesylu. Nie wynika z tego ustalenia, żeby uzgodnienia stron dotyczyły konkretnego rodzaju podatku, którym powód będzie obciążony. Wezwanie pozwanej do zapłacenia wynagrodzenia w wysokości odpowiadającej stawce podatku od nieruchomości, zamiast stawce podatku leśnego, skoro powód odprowadził od gruntów zajętych przez pozwaną podatek w stawce właściwej dla podatku od nieruchomości, nie pozostaje w oczywistej kolizji z zacytowanym postanowieniem umownym i trudno je też uznać za jednostronną zmianę warunków umowy. W takim działaniu powoda nie sposób też dostrzec nadużycia prawa podmiotowego (art. 5 k.c.).

W art. 227 k.p.c. ustawodawca określił przedmiot dowodzenia w sprawie cywilnej. Są nim fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Do naruszenia tego przepisu przez sąd rozpoznający sprawę może dojść tylko w sytuacji, gdy sąd przeprowadził dowód na okoliczności niemające istotnego znaczenia w sprawie, gdy ta wadliwość postępowania dowodowego mogła mieć wpływ na jej wynik, bądź gdy sąd odmówił przeprowadzenia dowodu na fakty mające istotne znaczenie w sprawie, błędnie oceniając, że nie mają one takiego charakteru. O tym, jakie fakty są istotne, decyduje przytoczona w pozwie podstawa faktyczna zgłoszonego przez powoda żądania w powiązaniu z normą prawa materialnego stanowiącą podstawę prawną orzekania o tym żądaniu. Przedmiot dowodzenia musi być zatem identyfikowany indywidualnie w każdej sprawie, adekwatnie do charakteru zgłoszonego żądania i normy prawa materialnego, z której jest wywodzone oraz zarzutów, które zgłosił pozwany w celu obrony przed żądaniem pozwu.

Najistotniejsze znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy miały ustalenia oparte na treści umowy łączącej strony. Istotne jest jednak i to,

że wynagrodzenie dla powoda jako właściciela nieruchomości za jej obciążenie służebnością przesyłu na rzecz pozwanej nie zostało wynegocjowane przez strony swobodnie, w warunkach rynkowych, lecz określone stosownie do art. 39a ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn. Dz.U. 2020 r. poz. 1463) i do wykładni tego przepisu Sądy *meriti* musiały także nawiązać podejmując się odpowiedzi na pytanie, w jakiej wysokości wynagrodzenia powód mógł zasadnie żądać od pozwanej.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800 ze zm.), orzeczono jak w postanowieniu.

jw